

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 2. Geographica descriptio populorum Galliae Transpadanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

Moustier en Tarentaise. Cluuius putat hoc regnum restrictum fuisse monte *Cenisio le mont Cenis*, & minore *S. Bernardi le petit S. Bernard*, cui subscribitur. Ouidius lib. 1. de Ponto Eleg. 7. scribens ad Vestalem quem facit oriundum à Regibus huius ditionis, vocat illud regnum **DONNI**.

§. 2. *Geographica descriptio populorum Gallie Transpadanae.*

NVM. 1. *Histri hodie*, la pluspart de l'Histrie, & vne petite partie du Frioul.

VRBES HISTRIÆ.

ÆGIDA oppidum ciuium Ro. *Cabo d' Istria*; in Insulâ posita, sic dicta ab Ægide Palladis, vt habet nobilis inscriptio, reparata à Iustino filio Iustiniani Imperatoris, vnde dicta Iustinopolis, vt eadem testatur inscriptio.

Parenticum: *Parento*, cuius incolæ Parentini.

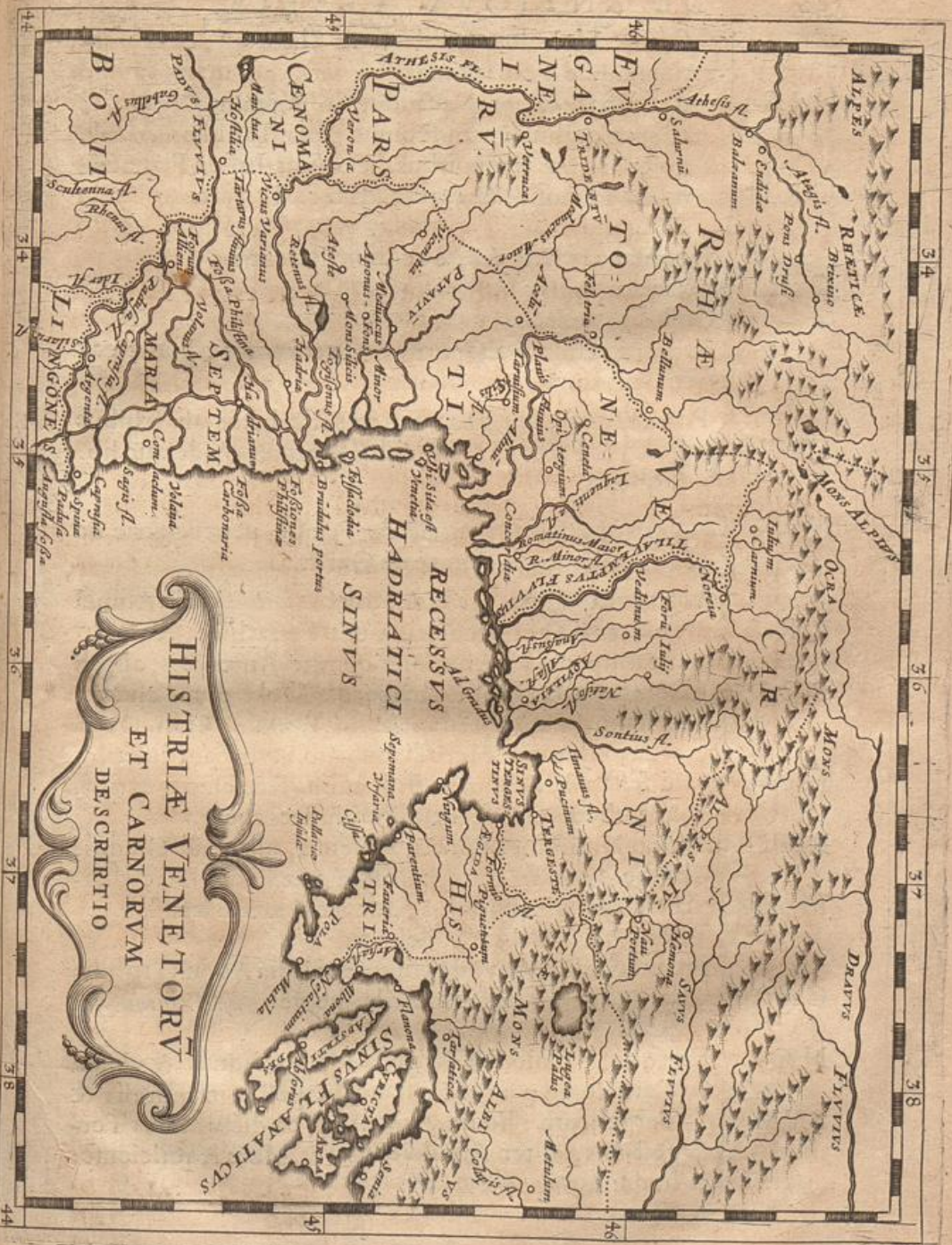
POLA postea *Pietas Iulia* dicta, à Colchis habitata, & eorum opus; dicta à voce Colchicâ *Polis*, quæ exulem sonat, quia hi re infectâ ad Æxam redire veriti, hîc sibi exilium indixerunt. Sita est ait Strabo in sinu portuoso continente multas Insulas frugiferas, subducendis nauibus opportunas quas *Pullarias* postea dicemus: hodie nomen retinet *Pola*. Ab eâ quoque nomen habuit Promontorium *Polaticum*: hodie *Punta di Promontoré*.

Nesactium: *Castel nouo*, cuius meminit Liuius lib. 41. vbi oppugnatio vrbs describitur.

Piquentum, *Piguento*, oppidum in Mediterraneis Ptolemæo.

FLV-
VII
HIS-
TRIÆ. { **ARSIA**: Fl. *Arsa*, Italiae limes Plinio & aliis; apud Lycophronem videtur Diferum nuncupari, ad quem malè collocat Polam.
Formio: *Rhezano*, Carnorum Histrorumque terminus.

INSV-
LÆ { **ABSURTIDES**: cuius incolæ Absyrtenses, vbi Medea fratrem suum dicitur interemisse. Apollonius videtur eas *Brigeidas* appellare à Brigis populis eas incolentibus. In his Colchi urbem condidere nomine *Abso- rim*: Ptolemæus vnicam facit Insulam *Abso- rum*, in quâ locat duas vrbes *Crexam*, seu *Crespam*, & *Ab- so-*

HISTRIÆ VENETORVM
ET CARNORVM
DESCRITIO

- H I S- } forum. Mela duas Insulas facit Abforum, & Abfyr-
 tim: hodie media & maxima *Cherso*, ei magnitudine
 parè par *Ofero*, reliquæ duæ in Boream *Ferosina*, &
Cao, ex quibus vnâ faciunt nouæ Tabulæ *Perosina*,
 posterioribus temporibus dictæ sunt Insula Flanon-
 T R I- } fis, & Flanone, Socrati, Histor. Tripart. & Paulo
 Diacono.
 C Æ. } Sepomana: *S. Nicolao*, è regione Parentij.
 Vrsaria: *Conuersera*.
 Ciffa: *Figaruola*.
 Pullariæ Insulæ Polæ portum prætexentes: hodie ea-
 rum maxima *Brioni* dicitur.
- SINVS } POLATICVS, seu FLANATICVS, sic dictus ab urbibus
 Polâ, & Flanonâ: hodie *Golpho di Carnero*, de quo lib.
 sequenti.
- N V M. 2. } *Carni*, la partie Orientale du Frioul, petite partie de
 l'Istrie, le Comté de Goritz.
- V R- } A Q V I L E I A Colo. *Aquileia*, vel *Aquilegia*, ab Aquilâ
 volucre nomen accepit, aiunt Eustathius, & Iulia-
 nus Imp. alij ab Aquilone comite Antenoris, alij ab
 B E S } aquis quibus probè eluebatur. Melæ diues ciuitas,
 Iuliano *ἐμπόριον μάλα εὐδαίμων, ἔπλαττω βρύον*. De eâ
 vide multa apud Herodianum lib. 8. vbi eam describit
 obsessam à Maximino. Fidelissima Ro. semper extitit,
 & mulieres eius fortitudine illustres fuere.
- M A- }
 RITI- } Portus Natifonis, seu Aquileiensis, aliter ad Gradus,
 hodie *Porto di Grado*, in Insulâ quæ Paulo Diac. dicitur
 M Æ } Gradus in plurali; ad quam ciuitatem translata se-
 des Patriarchalis Aquileiensis.
- CAR- } Pucinum castrum, vnde vinum cui Iulia Augusta tribue-
 bat 82. ætatis suæ annos: hodie vel *Castel Duino*, vel
Prosecco.
- N O- } T E R G E S T E Colonia, Tergesta Straboni, quam & vicum
 Carnicum vocat, Stephano Tergestra in plurali, &
 R V M. } Tergestrum: hodie *Trieste*. Ab eâ dictus sinus Ter-
 gestinus, aliter Aquileiensis, & Mare Aquileiense:
 hodie *le Golphe de Trieste*.

VR-
BES } IVLIVM CARNICVM : hodie *Zuglio*, cuius incolæ Plinio Iulienſes Carnorum; à Iulio Cæſare condita eſt.
ME-
DI- } FORVM IVLII Colonia vnde oppidani Foroiulienſes
TER- } Plinio: hodie *Cividat di Friuli*, & *Patria di Friuli*; à
RA- } Iulio Cæſare nomen habet qui hîc Forum ſtatuit, vt
NEÆ } ait Paulus Diac. non videtur eſſe Colonia facta ante
CAR- } Vedinum cuius incolæ Venidates Plinio, & Vdinum
NO- } penultimâ breui: hodie *Vdine*, Germanis *Vveiden*.
RVM. } Noreia, vrbs ſita erat circa oppidum quod hodie *Venzo-*
ne; vnde videlicet incipit eſſe nauigabilis Tilauēptus,
quod ſcitè elicit ex Strabonis lib. 4. Cluuerius.

Tilauemptus Fl. & portus, aliis Tiliamentum, quod nomen Græculi Grammatici à Tilia deducunt: hodie *Taiamento*, & Portus *Porto di Taiamento*.

Natiſo, Aquileiam alluens Melæ; an Plinij Turro? Vide de hoc flumine bene longam Cluuerij diatribam pag. 284. hodie *Natiſſa* vocatur: Ego certè arbitror Natiſonem in Sontium defluentem olim Aquileiam deriuatum eſſe, vnde ortæ ſunt tantæ inter Geographos contentiones.

Sontius Fl. hodie *Liſonzo*: ad eum Fluuium victus eſt, & fugatus Odoacer contra Theodoricū & Gothos depugnans. Turro: Plinij hodie dicitur *Torre*.

TIMAVVS Fl. hodie *Timauo*, fluuius & fons apud veteres celeberrimus. Malè à quibuſdam ad Patauium collocatur, & *Brenta* dicitur, videlicet quia Antenoreus Euganeus, Phrygius cognominetur. Lege de eo Strabonem lib. 5. vbi & meminit hic Diomedei templi, & luci. Cuniculo hauritur in agro Aquileienſi, hodie ad vicum D. Cantiani *S. Caſan*, & poſt 14. milliaria exiſtit ad Fanum S. Ioannis Cherſici *S. Gioanni di Cherſo*. Ei tribuuntur 7. fontes à Martiale, ab aliis nouem: quomodo autem hæc conciliari poſſint lege Cluuerium, explicantem etiam miracula quorum meminit Polybius, qui eius etiam fontem *μντῆρα Ἰαλάτης* nuncupat.

Formio inferiore ſui parte *Rizano*, ſuperiori à Germanis *Alben*, duos habet fontes, quorum alter *Fulm* dicitur,

Z z z ij

FLVMINA CARNORVM.

fortè corruptè pro *Furm*, voce magis alludente, vt credit Cluuerius.

NVM. 3. *Veneti*: hodie la partie Occidentale du Frioul, la Marche Taruisane, le Vicentin, le Padoüan, le Dogado, la plus grande partie du Ferrarois, & le Polesin de Rouigo.

SPINA à Pelasgis ante Troiæ ἀλωσι condita, Plinius tamen putat à Diomede statutam, tempore Strabonis tantùm vicus, quondam vrbs Græcanica nobilis, olim ad mare sita, sed viuente Strabone xc. stadiis ab eo disiuncta, vt ait Scyllax bis mille quingentis passibus distat: famosa est Thesauro suo Delphico. Ab ea dictum ostium Spineticum, de quo suprâ: *eius etiam ruina pe iere.*

PATAVIUM: *Padouë*, vrbs Antenoris Melæ, Liuius & aliis: sic dicta est vel à Padi vicinitate, vel à Palude Padinâ, seu Paduâ propinquâ, vel ὑπὸ τῷ πέπεθαι, ab Augurio. In eâ inquit Strabo, censi sunt p. viri equestres, & ad bellum xx. armatorum millia emittebat, ac duobus Meduacis aliebat.

ATRIA, seu HADRIA: hodie *Adria*, & *Adri* Tusciæ oppidum Stephano, & opus Diomedis; ab hac dubio procul dictum mare Hadriaticum, vt asserunt Liuius lib. 5. & Plinius lib. 3. cap. 17.

Fossa Clodia ad Meduacû minorem; hodie *Baciglione nuono*. Ateste Colonia Plinio, & Tacito: *Este*.

FORVM ALLIENI: *Ferraria*, postea corruptè Forum Arrij, vnde vox Ferraria detorta est, dictum & Trigabulos.

VICENTIA: *Vicenza*, Colonia & Municipium, ex quâ natus Cecina legatus Vitellij, de quo Tacitus 3. Annal.

Alinum in paludibus situm Straboni, affixum erat ripæ Silis Fl. vbi nunc eius ruinæ ostenduntur *Alino ruinata*, malè dicitur esse *Torcello*, quia eò translatus Episcopatus. Laudantur lanæ Altinates.

Opitergium: *Oderzo*, vrbs excisa à Quadis Marcell. lib. 29. sed postmodum reparata; sæpè capta, sæpè diruta.

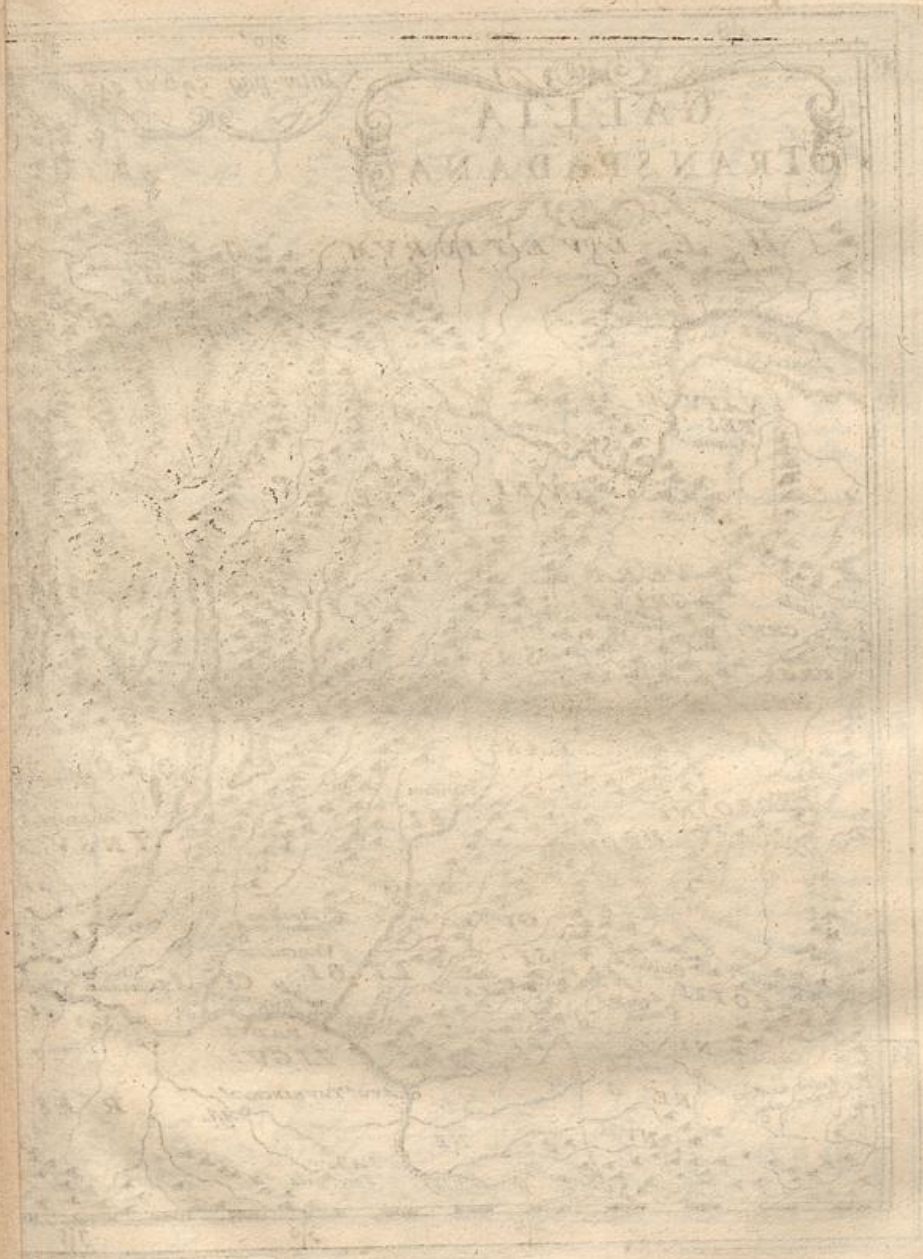
Concordia Colonia, Ordia corruptè apud Strabonem; malè Carnis tribuitur à Ptol. Iulia Col. dicitur in inscriptionibus; *eius vestigia visuntur.*

- F'L V- P A D V S: de quo § 4. cap. 2. vbi & de eius fonte, & ostiis.
- M I- Athesis: *Ladice*; quem aliqui perperam cum Atifone confundunt; Veronam alluit.
- N A Tartarus: *Tartaro*; aliter Atrianus cuius meminit Tacitus 3. Historiarum.
- V E- Meduaci { Maior } hodie { *Brenta.*
duo { Minor } { *Bachiglione.*
- N E- Lipientia: *Linenza*, fluens ex montibus Opiterginis Plinio lib. 3. cap. 18. Seruius putat de eo loqui Maronem lib. 9. *Lipientia flumina circum*, vbi & quidam legunt malè Lipientia.
- T O- R V M. Eretenus: *Retone*, Vicentiam alluens optimas anguillas alit, ait Ælianus.
- FONS { A P O N V S, seu Aquæ Patauinae, & Patauini fontes: sic dictus est quasi sine labore *ἄπυρος*. Describitur apud Cassiod. lib. 2. Epist. 39. Ad hunc fontem Gerionis oraculū, de quo Suetonius in Tiberio. Ab hoc quoque Patauina regio dicitur Apona tellus apud Martialem: hodie *Abono* vicus, ad quem ille fons, nomen retinet.

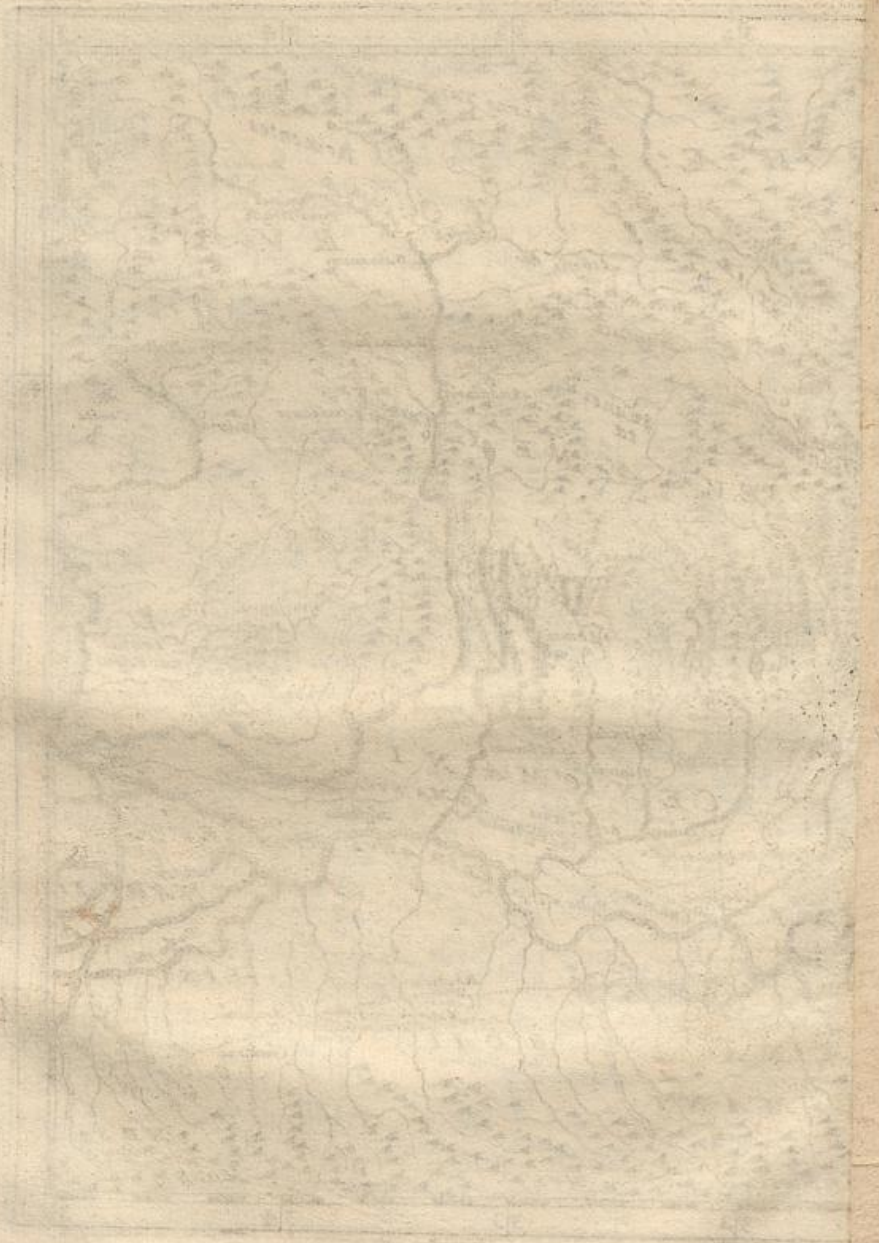
N V M. 4. *Cenomani*: hodie vne grande partie du Veronois, la partie du Mantouïan au delà du Pô, vn grande partie du Bressan, & quelque partie du Cremonois.

- V R- B R I X I A: vulgò *Brescia* & *Bressa*, incolæ Brixiani, caput gentis Cenomanorum, Colonia Ro. & Municipium.
- B E S C R E M O N A: *Cremona*, Græcis *Cremon*, tempore belli Annibalici facta Colonia, & anno V. C. 562. reparata, missis 6. millibus familiarum, grauitè ab Octauiano afflicta, quando agri ciuibus adempti, quando & cecinit Maro,
Mantua va misere nimium vicina Cremona.
- C E- Item à Vespasiano incensa est, sed mox eo adnitente reparata.
- M A N T V A: *Mantouë*, de cuius nomine vide Seruium ad illud x. Æneid. *Mantisque dedit tibi Mantua nomen;* à

- quo & populi Tusci caput fingitur in gratiam patriæ suæ, cum reuerà caput Tuscorum esset Felsina, seu Bononia *Boulogne*. Patria Virgilij vulgò dicitur, & Donatus ait natum esse in pago *Andes* non procul à Mantua, qui hodie dicitur *Pesolo*. Vrbs illa ad Mincium Fl. sita est.
- NO-
M A-
VERONA: *Verona*, filia Brixia, vt ait Catullus, ad quam confedisse dicuntur Cenomani apud Liuium lib. 5. Plinius tamen hanc urbem Rhætis attribuit.
- NO-
M A-
Hostilia vicus ad Padi Mincisque confluentias, cuius Tacitus meminit: nunc *Osteia*, seu *Ostiglia*.
- NO-
Ardelica, malè Ariolica: nunc *Pesquiera*.
- RVM.
Sirmio Peninsula in lacum Bennacum excurrens; prædium cuius herus fuisse videtur Catullus, qui vulgò Veronensis dicitur: hodie *Sirmione*.
- FL V-
VII
Bedriacus vicus celebris pugnâ inter Orthonem & Vitellium, mox aliâ inter Vitellium, & Vespasianum; Victori dicitur *Bebriacum*, *Betriacum* Plutarcho: hodie *Canet* ad Confl. Ollij, & Clusij fluuiorum.
- CE-
NO-
M A-
NO-
RVM.
Ollius: *Oglio*, ab incolis *Oio* per lacum Sabinum defluens, ortus ex monte *Montaruolo*.
- CE-
NO-
M A-
NO-
RVM.
Mela: *Mela*, vicinus Brixia, apud Catullum dicitur Brixiam *percurrere*, lege ex Cluuerio *præcurrere*: oritur ex monte Brenno, hodie *Manina*.
- CE-
NO-
M A-
NO-
RVM.
Clusius Polybio, in Tabulis Itiner. Cleufis: hodie *Chiese*, seu *Chiesi*.
- LA-
CVS.
Mincius: *Menzo*, Benacum lacum percurrens Plinio, Sequestro, Seruio, & aliis; Probus Gram. ex eo oriti scripsit. Certè non desunt aliqui qui eum suprâ Benacum dici putent *Sarracam*, vt & hodie *Sarca*.
- LA-
CVS.
BENACVS, qui marinas tempestates imitatur, inquit Seruius, vnde Maro *Fluctu assurgens Benace marino*, hodie *Lago di Garda*: Straboni ex Polybio est longit: 500. stadiorum, latitudinis cL. Phylargirus dat ei 1200. stadia in circuitu; de verâ amplitudine dicemus lib. sequenti.

NUM. 5. *Euganei*, hodie partie du Bressan, du Trentin, le Bergamasque, & la Valtelline.

- Vennonones: *Val Venosca*, ultra fontes Ollij Fl.
 P O- Triumplini: *Valdi Troppia*.
 P V L I Camuni: *Val Camonica*.
 RUGUSCI, & RIGUSCI: *in agro Tridentino*, vbi & Rotalianus campus.
 E V - Suanetes: ad vicum *Zuan*.
 G A - Brixentes: ad urbem *Brixen*.
 N E I. Calucones: *in Engadina*.
 Stoni, seu Stoeni: ad Vicum *Stor*.
 A nonium, seu Anaunia: *Non*, seu *Nan* ad Fl. Nofinum.
 V R - Garda, seu Lagare oppidum, cuius mentio in Longobardicis: nomen seruat & lacui dedit, *Garda*.
 B E S Tusculanum: *Tusculano*, locus rudibus multis effossis inclytus, præcipuum oppidum incolarum lacus Benaci, qui inde Benacenses appellantur.
 E V - Maternum, nauale seu portus Tusculanensium, vt suspicatur Cluuerius; hodie *Maderno*.
 G A - Sabium, cuius incolæ in inscriptionibus dicuntur Sabini; hodie *Sabio*, vel *Sabbio*.
 N E O - Voberna oppidum ad Clusium Fl. *Boarno* vicus.
 R V M. Vannia Ptolemæo, cuius oppidani Vannienses: hodie *Ciuada*, siue *Ciuadado* in valle Camonica.
 Telium: *Tellio*, vnde vallis Tellina.
 Clauena *Chiauenta*.
 Ollius: *Oglia*, in Padum cadens.
 F L V - Addua: *Adda*, per Tellinam vallem decurrens, & cadens in lacum Larium.
 V I I
 E V - Vbartus: hodie *Brembo*, pontem Aureoli stringens.
 G A - Humatia: *Serio*, in Adduam cadens.
 N E O - Mella: *Mela*, in Ollium defluens.
 R V M. Clusius de quo supra: *Chiese*, vel *Chiesi*.
 Sarraca: hodie *Sarca*, pars superior Mincij Fl.
 B enacus ex parte, de quo numero superiore: *Lago di Garda*.
 L A -
 L A R I V S: *Lac de Come*, qui iuxta Catonem per LX. millia

- CVS } tenditur vt habet Seruius: Straboni trecentorum fe-
 rè stadiorum, hoc est 37. mil. $\frac{1}{4}$ Phylargirus dat ei
 circuitus centum viginti stadia, & amplius; sed de
 eo iterum in recentiore. Posteriori quo dictus est
 E V- } Comacinus. Et superior eius pars Antonino dicitur
 SVMMVS lacus, cuius vestigia supersunt in vico *Sa-*
 GA- } *molico*: hodie hæc pars dicitur *Lago di Chiauena*, ali-
 ter *della Riva di Mezuola*.
 NEO- } SEVINVS, seu SEBINVS, ab oppido Seuo, seu Sebo di-
 ctus: hodie *Lago d'Isèo*.
 RVM. } EDRINVS, seu EDRANVS, ab vrbe Edro: nunc *Idro*, vn-
 de *Lago d'Idro* nuncupatur.
 MONS } Brennus ex quo Mella Fl. effunditur: hodie *Monte*
Manina.

NVM. 6. *Insubres*, nunc partie du Duché de Milan, le Cremas-
 que, & partie du Cremonois.

VRBES IN SVBRIVM.

MEDIOLANVM: *Milan*, Italis *Milano*, Straboni & Ptol. Me-
 diolanium, Procopio *Mediolana* in plur. dicta est fortè à
 Mediolanio Eburonicum, *Eureux*: Alciatus putat sic di-
 ctam urbem ab insignibus *Æduorum* qui *Suem*, & *Bituri-*
gum qui *Veruecem* præferabant. *Leander* à voce Celticâ
Medel, virgo, & *lant*, terra, quòd hîc *Pallas* coleretur: nam
 fabula est quod de animali setigero, & lanigero narratur.
 Apud *Polyb.* lib. 2. dicitur *μεγίστη*, & *πολυανθρωποταύτη τῶν*
Γαλαπκῶν, & hanc *Gallos* vocare *μητρόπολιν*; *Procopij*
 tempore habitabatur à *Liguribus*, & princeps erat urbium
 Occidentis secundùm *Romam*. *Tacito* firmissimum mu-
 nicipium dicitur, & in *inscript.* *Antonino Pio*, *Nouæ Athe-*
næ: an quia hîc *Pallas* coleretur? huius templum postea
 mutatum est in ædem *S. Teclæ*.

LAUS POMPEIA, sic dicta à *Pompeio Strabone* patre *Pom-*
peij Magni qui *Coloniam* renouauit, & ei ius *Latij* dedit,
 vt aiunt *Strabo* & *Asconius*: hodie est *Lo'eué*, vicus sic
 dictus à *Longobardis* quasi *Laus Vetus*, quando *Loddi* ho-
 diernum extructum est.

Forum Diuguntorum, aliàs *Iutuntorum*: *Crema*.

Acer.

Acerræ, seu Acherræ: *Gherra*, ad confluentias Adduæ, & Serrij, celebris vrbs in historiâ Ro. Polybio, & Straboni.

Pons Aureoli: hodie *Ponte San-Pietro*, aliis *Pontiruolo*; ab Aureolo dictus, quem vicit hîc Gallienus, Claudius postea ibidem interimit.

FLV- { Addua: *Adda*
Vbartus: *Brembo* } de quibus suprâ.
Humatia: *Serio*

VII { Frigidus, aliter Lamber, hodie *Lambre*; vnde fortè Lambrani milites nomen traxere.

NVM. 7. *Orobij*, partie du Duché de Milan autour de Come.

VRBES OROBIORVM.

BERGOMVM: *Bergamo*, à scriptoribus medijs æui Bergamum, Procopio Pergama in plurali, apud Paulum Diac. Pergamum, & Pergamus. Ei adiacens regio abundabat ære purissimo, ait Plinius; qui ex Catone notat Bergomates dictos esse à vrbe Berga, *etiam nomine prodente esse altiùs, quàm fortunatiùs sitos.*

COMVM: Κώμων: *Como* ad lacum Larium, afflictum à Rhætis suprâ accolentibus, à Pompeio Strabone Magni patre reparatum, ait Strabo lib 5. quibus Cneus Scipio tria millia Colonorum adiecit; addidit Iulius Cæsar quinque millia, de quibus quingenti fuere Græci nobilissimi, tùmque incolæ dicti Neocomitæ, & Colonia Nouumcomum. Sed illi noui ciues malè affecti sunt initio belli ciuilib. Scriptores mediæ ætatis Sigebertus, & Regino urbem vocant Cumas, & incolas Cumanos.

FONS Plini, in loco vulgò etiamnum *Pliniano*; de hoc fonte plura in Admirandis dicemus.

FORVM LICINII, & corruptè apud Plinium Licini-forum: creditur hodie dici *Picue d'Incino*, Cluuerio est *Berlasina*.

LA- { LARIVS, de quo in Euganeis.
EVPILIS, quem Lamber fluuius subit, nunc exaruit ex parte, & abiit in tres minores lacus, vt ait Paulus Iouius Comensis. De eo iterum in nouâ, nam in præsentia oblimatus in tres lacus minores conuersus videtur.

CVS

N V M. 8. *Lepontij*, hodie vne partie des suiets des Suiffes, & la partie du Duché de Milan, vers le lac Maieur.

VR-
BES { Oscella: hodie, *domo d'Oscella* Italis, Germanis *Tubm in Eschentáal*.
LE-
PON- } Belitio castrum in CANINIS CAMPIS Gregorio Tu-
TIO- } ron. lib. 10. cap. 3. hodie *Bellizona*. Hos autem cam-
RVM. } pos Caninos, malè quidam putant Grifonibus dedif-
se nomen, quia canus Italis *Grifo*, Germanis *Graun*; nam hi camp dicti sunt Canini non Cani. Cur ergo Canini dicti? ignoratur, nisi ab iis qui vaticinari volunt.

FLV- { Ticinus: *le Tesin*, in Verbanum lacum influens ortus ex monte Adula, *S. Gotard*.

VII { Ceresius lacum cognominem neçtens lacui Verbano; hodie *Tressa*; quibusdam & Gauni lacus olim, vt in nouis tabulis adnotatur.

LA- { VERBANVS: *Lago Maggiore*, Straboni longitudine cccc. Stadiorum, de quo & adiunctis ei lacubus in recentiore Italiâ plura dicentur.

CVS { Ceresius Gregorio Turon. *Lago di Lugano*, fortè in Tabulâ Itinerariâ Cusius lacus corruptè scribitur.

N V M. 9. *Leui*, hodie les Territoires de Pauie, & de Nouarre.

VRBES LEVORVM { NOVARIA: *Nouarre*, à Fl. cognomine dicta, Municipium teste Tacito; sic dictam volunt quasi Nouam Aram: ab Eltio quodam Troiano condita creditur filio Venetis, qui hîc aram matri suæ posuit, & montem cui vrbs imposita est de suo nomine Eltrium appellauit. Innuere videtur Plinius sic dictam quasi Nouam Ariam, reliqua vide apud Leandrum, qui hîc multas fabulas profert.

TICINVM: *Pauie*, à *Læuis* & *Mariscis* conditum oppidum Plinio; malè apud Ptolemæum addicitur Insubribus. Municipium erat, & bello 2. Punico tantum vicus.

FLV-
VII { Nouaria: hodie *la Gogna*.
Ticinus: *le Tesin*, prælio Romanorum memorabilis, & pietate maioris Africani in patrem.

N V M. 10. *Libicij*, hodie la Seigneurie de Vercelles, la Lumegliane, & partie du Montferrat au delà le Pô.

- V R-
B E S
LIBI-
CIO-
RVM.
- VERCELLÆ: *Vercelli*, Gallis *Vercelles*; Marcellino Vercellum, vicus tātum Straboni, iuxta hanc urbem erat auri fodina: ab vrbe non procul, scilicet inter hanc & Laumellum, & Nouariam RAVDII CAMPI, in quibus deuieti Cymbri à Mario 100 millibus trucidatis, vt ait Velleius lib. 2. Auctor de viris illustribus, & Florus vocant huius cædis campum Raudium, quorum vestigia inuenit Cluuerius in vico *Rubio*.
- LAVMELLVM: *Lamello*, & *Lumello*, vnde dicta est Regio Laumellana, quæ perperam apud Plinium Alliana scribitur, vt ingeniosè suspicatur Cluuerius.
- Rigomagus: *Trino*, nobis *Trin*; Magus autem pontem videtur significare, vt aliàs inuimus.
- Quadrata: *Crescentino*.
- FLV-
VII
LIBI-
CIO-
RVM.
- Orgus, Plinio Morgus: *Orco*.
- Duria maior Augultam Prætoriam alluens: hodie *la Doria Baltia*, aliter *la Doria Bautia*.
- Sessites Vercellas intingens, aliter Sessis, vel Sestis: hodie *Sessia*, item & *Senza*, & *Sissia*, & *Sessa*.

N V M. 11. *Salasi*, hodie le Val d'Aoste, & quelque partie du Piedmont.

- V R-
B E S
SA-
LAS-
SO-
- AVGVSTA PRÆTORIA condita ab Augusto eodem loco, quo Terentius Varro castra fixerat, dum gentem hanc rebellem excindebat: hodie *Aoste*. Hæc à Solino & Capella dicitur Italiæ Limes.
- EPOREDIA: sic dicta à Gallis à voce *Eperedicâ*, quæ significat *bonos equorum domitores*, ait Plinius lib. 3. cap. 17. Ad hanc salunca optima crescebat; eoque deducta Colonia est teste Paterculo Mario sexies, Valerioque Coss. annis 18. post Narbonam, ab eo tamen malè collocatur in Vagiennis: hodie *Turte*, & *Inurea*, & *Lamporegio*.

A A a ij

RVM. { Vitricium : hodie vicus *Vereggio*, seu vt aiunt incolæ
Verezo.
 Arebrigium : hodie *Monago*.

FLV- { Doria Maior Augustam Prætoriam, & Eporediam al-
 VIVS. { luens : hodie *la Doria Baltia*, seu *Bautia*.

NVM. 12. *Taurini*, hodie vne bonne partie du Piedmont au delà
 le Pô, & quelque peu du Marquisat de Saluces.

VR- { TAVRASIA Polybio, Liuiio, & Appiano, Taurania Ste-
 BES { phano; postea facta Colonia dicta est Augusta Tau-
 rinorum, & Colonia Taurina Tacito, incolæ Tauri-
 nates & Taurinenses. Fabulantur à Lamifone nepo-
 TAV- { te Noëmi conditam esse, & de suo nomine dictam, at
 RI- { *Lamiso* linguâ huius regionis *Taurum* sonat. Step-
 hanus ait sic dictam à *Tauro*, qui pictus erat in signis
 Massiliensium : hodie *Turin* nobis, Italis *Turino*.
 NO- { FORVM VIBII corruptè Vibiforum, incolæ Vibiforen-
 RVM. { ses, & Forovibienfes, in quorum agro haustus cuni-
 culo Padus postea emergit, de quo Plinius lib. 3. cap.
 17. hodie *Castel Fiori*.

FLVVII { PADVS de quo suprâ.
 TAVRI- { Doria Minor Segusium *Suze* alluens, hodie *Dorietta*.
 NORVM. { Stura : *la Stoure*.

NVM. 13. *Segusini*, seu *Regna Cotij*, & *Ideonni*, hodie parties du
 Piedmont, & du Dauphiné.

VR- { SEGVSIQ, seu SEGVSIVM : *Suze* (vnde gens Segusiani
 BES { Ptolemæo, in inscriptionibus dicti Segusini) sic dicta
 à fluuiolo *Sege*, hodie *Semar*, hic in minorem Do-
 riam confluente. In eâ monumentum visebatur Cotij
 SE- { reguli, inquit Marcel. lib. 15. Erat Rom. munici-
 pium, & præsidium ad tutelam huius viæ, vt intelli-
 GV- { gimus ex Suetonio in Tiberio.
 Ocelum, finis Cotiæ terræ Straboni lib. 4. Cæsari Cite-
 rioris prouinciæ extremum : hodie *Efilles*.

(P A A A)

- S I- Cingomagum, & Cingomagus: vicus *Sesane*; Italix, & Gallix limes Plinio, in Tabulâ Hierosolymitanâ Gesdao, seu Gadao dicitur.
- N O. Brigantium vicus, seu castellum postea Virgantium: *Briançon.*
- RVM. Rama: hodie vicus *Rame*, Segusinorum limes. Artolica, corruptè Ariolica: hodie *Tuglia*, nobis *la Tuille.*
- MON- Graius, Liuiio Cremonis iugum: hodie *le petit S. Bernard.*
- TES } Cenifius: *le mont Cenis*; aliter M. Cinereus. Vesulus: *Monte Visò*, vel *Vesò*, ex quo Padus exoritur. Matrona, in Itinerariis Tabulis Alpibus Cotia: hodie *le Mont Geneure*, seu *Genebra.*
- FLVII } Druentia: *la Durance.*
- SEGV- } Doria Minor: *la Dorietta.*
- SINO- } Stura: *la Stoure.*
- RVM. } Orgus: *Orco.*
- Fontes Dorix Maioris: *la source de Doria Baltia.*

CAPVT IV.

De Populis Gallix Cispadana.

HI vulgò numerantur Ligures, Anamani, Boij, Lingones, Senones, & de quibus magna difficultas Gæfatæ.

§. I. *Descriptio Historica.*

NVM. I. *De Liguribus.*

NOMEN & ORIGO. Ligures è gente Celticâ fuerunt, vt optimè demonstrat Cluuerius, & à Græcis *Λιγυς*, & *Λιγυες* appellantur, itémque Ligustini: à Romanis Ligures nuncupati sunt. Eustathius & Stephanus volunt sic dictos à Ligure Fluuio; fabulæ. Idem Eustathius à quodam Ligure, quem Tzerzes facit Albionis fratrem, qui se opposuit Herculi vadenti ad Boues Gerionis:

AAaa iij